

Utætheden

»Vi vinder – hvis I vil, og hvis I vil, står jeres organisation bag jer«

Rød, flot og farlig

Historie på side 8 - 10

HELT KORT

Flere vvs-lærepladser

I løbet af 1. halvår af 2014 blev der i vvs-branchen oprettet 279 nye lærepladser mod 208 pladser i samme periode året før.

I Hovedstadsområdet var fremgangen på 35,4 procent. Det blev kun overgået i Syddanmark, hvor der blev oprettet 40 procent flere lærepladser.

TEKNIQ har beregnet, at vvs-branchen efter stigningen beskæftiger 14,3 lærlinge per 100 svende, og det er pænt højt i forhold til andre håndværksfag. Således viste en opgørelse fra 2012, foretaget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, at tømrere, snedkere og malere dengang havde 12,1 lærlinge for hver 100 svende, mens forholdet inden for murerfaget var 6,6 lærlinge til 100 svende.

Underdirektør Tina Voldby fra TEKNIQ kalder udviklingen meget positiv.

»Virksomhederne signalerer klart, at de er fremsynede og har taget bestik af at branchen kan få travlt, bl.a. når de store infrastrukturprojekter søsættes,« udtaler Tina Voldby.

Sikkerhedskort i byggeriet

Regeringen, SF og Enhedslisten indgik i juni aftale om obligatorisk sikkerhedskort i byggeriet.

Kortet, der angiveligt skal forebygge

social dumping og forbedre sikkerheden på byggepladserne, skal bæres af alle og vil indeholde navn, arbejdsgiver, social sikring, obligatorisk arbejdsskadeforsikring og erhvervsforsikringsdækning.

»Vi sætter ind mod, at der kravet håndværkere rundt på stilladserne, der ikke kender deres rettigheder, eller undlader at anmelde en arbejdsskade af frygt for repressalier. Arbejdsmiljøet skal være i orden på byggepladserne, uanset hvilket land, der står på passet, og det vil sikkerhedskortet bidrage til,« sagde finansminister Bjarne Corydon (S) ved aftalens indgåelse.

De borgerlige oppositionspartier har været imod ordningen, mens dansk byggeri har udtrykt bekymring for, at den vil give en masse bureaukrati.

I Norge, hvor et tilsvarende kort blev indført i 2008, er både fagforeninger og arbejdsgivere glade for det.

Fællesforbundet, som organiserer bygningsarbejdere, peger blandt andet på, at kortet har ført til, at underentreprenører i mindre grad end tidligere underbetaler de ansatte.

Den konkrete udformning af det danske kort er lagt i hænderne på en arbejdsgruppe, som skal have det klart, så det er implementeret inden sommeren 2015.

Det sete afhænger af øjnene

Også når det handler om dagpenge-skandalen afhænger det sete af, hvem der ser. Det så man et eksempel på midt i august, mens efteråret meldte sin ankomst med blæst og regn.

15. august udsendte beskæftigelsesminister Mette Frederiksen en optimistisk pressemeddelelse om, at 40.000 danskere, der var faldet for den toårige dagpengeperiode, var blevet sikret ret til forsørgelse gennem den særlige uddannelsesordning og den midlertidige arbejdsmarkedsydelse. Konklusion: Regeringen har gjort noget.

Formanden for AK-Samvirke Torben Poulsen bestred ikke Mette Frederiksen tal, men havde fokus et andet sted, da han 19. august meldte ud, at en af

Samvirkets normalt sikre prognoser ikke holdt stik. Det var den, der forudsagde, at 14.000 a-kasemedlemmer ville miste deres dagpengere i 2014, men da 9.900 allerede var faldet ud efter årets første seks måneder, mente han, at tallet ville blive meget større, end de 44.000, der allerede havde taget billetten ud af dagpengesystemet.

Konklusion: Regeringen skal gøre mere, og det være her og nu.

Blåt arbejderparti

Dansk Folkeparti, som troligt lagde stemmer til Anders Fogh og Lars Løkkes vendetta mod fagbevægelsen gennem de to herrers 10 år som regeringsledere, har indledt en charmeoffensiv overfor den tidligere prygelknabe.

Det er her på det seneste sket med udmeldinger om, at der ved lov skal indføres kædeansvar på arbejdsmarkedet for at modvirke social dumping, og at partiet har fortrudt sin støtte til dagpengeforringelserne, hvorfor det vil have reglerne lavet om.

Formand Kristian Thulesen Dahl insisterer i øvrigt på, at DF er et arbejderparti.

I så fald må det være et blåt et af slag-sen. Det, der nemlig midt i al fedteriet står fast, er, at Dansk Folkeparti går efter at få Lars Løkke Rasmussen tilbage som statsminister efter næste valg.

Utætheden

41. årgang nr. 4, august 2014

Ucensureret blad udgivet af
Rør og Blikkenslagernes
Fagforening af 1873
Lygten 10, 2400 NV
Telefon: 3583 2422
E-mail: kbh@blikroer.dk

Ansvarshavende redaktør:

Bjarne G. Petersen.

E-mail: bgp@blikroer.dk

Redaktion:

Journalist Ivan Enoksen (DJ)

E-mail: ive@blikroer.dk

Oplag: 3400

Tryk: Rosenberg Bogtryk i Ballerup

Afleveret til postvæsenet:

27. august 2014

Deadline for næste nummer:

17. september 2014

FORSIDEN

Vagn Larsen sammen med fanen, han er den store bærer af..
Læs mere om deres forhold på side 8-10.

LEDER

Godt begyndt, Helle, men ikke fuldendt

LO taler om den bedste finanslov i mange år. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd roser investeringerne i velfærden. Dansk Metal tror på regeringens løfte om 43.000 nye job. De blå partier mener, at der spilles hasard med dansk økonomi, mens arbejdsgiverorganisationer over en bred kam sidder med mundvigene vendt nedad. Dansk Byggeri, Håndværksrådet og TEKNIQ harcelerer især over, at boligjobordningen bortfalder med årets udgang.

Det ville helt klart have været godt for et håndværksfag som vores, om ordningen var blevet videreført, men når det er sagt, og man holder finanslovsforslaget op mod det foregående års og mod, hvordan det ville have set ud, hvis det var groet i Lars Løkkes have i Græsted, kan man dårligt mene andet end, at det er et okay forslag med ret mange positive elementer i sig. For eksempel:

Vækst i det offentlige på 0,8 procent

Offentlige investeringer på 43 milliarder

5 milliarder ekstra til sundhedsvæsenet

1,5 milliarder ekstra til uddannelse

Frie midler til velfærdsforbedringer på 1,5 milliarder, som Enhedslisten og SF skal være med til at fordele.

Forhøjelse af fradraget for udgifter til faglige kontingenter fra 3000 til 6000 kroner om året.

Så langt, så godt. Det, der savnes og er med til at trække karakteren ned, er, at finanslovsforslaget ikke tager fat om øjeblikkets største samfundsproblem, som er, at 44.000 medborgere allerede har mistet retten til dagpenge ved arbejdsløshed – og at antallet bare bliver ved med at vokse.

En lov, hvorom det, da den blev vedtaget, hed, at den højst ville berøre 2000-4000 personer, men som i den virkelige verden viser sig at koster 20 gange så mange dagpengeretten, skal da bare laves om. Ikke, når den såkaldte dagpengekommision engang er klar til at mene noget, men lige nu og her, hvor en meningsmåling i øvrigt viser, at syv ud af 10 vælgere mener, at det skal være lettere at genoptjene retten til dagpenge.

Det er et godt sted at begynde. Også for en regering, som må formodes at gøre sig forhåbninger om at vinde valget om senest et år.

Kom nu i gang, Helle.

*Bjarne G. Petersen, formand for
Rør og Blik København*

Sløret billede af byggeriet

Er byggeriet på vej op eller går det den gale vej? Det er svært at blive klog på, for meldingerne om byggeriets, herunder vvs-branchens, tilstand er modstridende

■ **ARBEJDE** I en pressemeddelelse fra 7. august opgjorde Danmarks Statistik, at byggeriet faldt med fem procent i årets anden kvartal, idet en stigning i det påbegyndte erhvervsbyggeri på 12 procent blev mere end opvejet af et fald i boligbyggeriet på 26 procent.

En måned forinden, nærmere bestemt 4. juli, orienterede TEKNIQ, arbejdsgiverorganisation for vvs- og el-branchen, om, at der de kommende år bliver brug for mere arbejdskraft og om begyndende vanskeligheder med at rekruttere medarbejdere. Ikke i bred almindelighed, men inden for bestemte geografiske og kompetencemæssige områder.

På vvs-området drejer det sig om kompetencer inden for energieffektivisering, varmeautomatik og ventilation, mens el-virksomhederne, der deltog i TEKNIQs årligt tilbagevendende arbejdskraftundersøgelse, meldte om problemer med at rekruttere medarbejdere med kompetencer inden for automation og intelligente installationer.

Samme arbejdskraftundersøgelse viser, at der blandt virksomhederne, mest udpræget de nordjyske, er en forventning om, at det i løbet af de kommende to år bliver markant sværere at rekruttere den fornødne arbejdskraft.

Hvis der inden for et arbejdsfelt opstår mangel på arbejdskraft, plejer det at hænge sammen med stigende aktivitet. Det er i udpræget grad *ikke* tilfældet på vvs-området.

Realiteten inden for installationsbranchen, det vil sige vvs- og el-virksomhederne under ét, er ifølge TEKNIQ, at den årlige omsætning er faldet med 11 milliarder siden 2008 og at omsætningen vil fortsætte sit fald i første kvartal af i år.

”

Nogle siger jo, det går godt i byggeriet. Men det er ikke hos os, der holdes fest.

I vvs-branchen var faldet på 1,9 procent.

»Nogle siger jo, det går godt i byggeriet. Men det er ikke hos os, der holdes fest. Så længe branchen er 11 milliarder bagud i aktivitet, har jeg svært ved at se, at det skulle gå så godt, som vi får skudt i skoene af regeringen, har underdirektør Tina Voldby fra TEKNIQ udtalt som argument for, at boligjob-ordningen bør videreføres ud over ophørsdatoen 31. december i indeværende år.

Kom tilbage, kom tilbage!

Hvis det ikke er stigende aktivitet, men tværtimod fortsat afmatning, der er situationen i byggeriet, hvorfor taler så vvs-virksomhederne om begyndende rekrutteringsproblemer?

Det er der umiddelbart to forklaringer på. Den ene handler om, at der i branchen hersker en forventning om,

at investeringer i hospitaler og anden infrastruktur fra 2016 og fremefter vil kaste mange opgaver af sig.

Den anden er, at den nedtur, der fulgte i hælene på boom-årene frem til 2007, har fået en masse vvsere til at søge deres udkomme andre steder på arbejdsmarkedet end i vvs-virksomhederne. Præcise tal foreligger ikke, men man regner med, at over 5000 vvsere og elektrikere har forladt branchen siden højkonjunkturen klingede af. Dermed er udbuddet af kvalificeret arbejdskraft blevet mindre.

En tredje forklaring, som også spiller en rolle for arbejdskraftudbudet, men som TEKNIQ ikke kommer ind på i strømmen af pressemeddelelser, om hvor godt, henholdsvis dårligt det går, er, at virksomhederne har forsømt deres ansvar for at uddanne vvs-fagets nye udøvere.

»Jeg vil endda sige, at der er tale om en grov forsømmelse. Selv om der har været enighed mellem dem og os om, at det på landsplan kræver et indtag på mindst 700 vvs-lærlinge om året at holde bestanden af vvsere ved lige, har indtaget siden 2009 ligger langt under 700. Sidste år ramte man bunden med 525,« siger faglig sekretær Bjørn Due fra Rør og Blik.

Års forsømmelser på uddannelsesfronten løses ikke med et snuptag, og det ved arbejdsgiverne tilsyneladende også godt.

Per Møller Christensen, der er lokal TEKNIQ-formand i Nordjylland, hvor virksomhederne imødeser snarlige problemer med at finde kvalificerede medarbejdere, vil derfor søge at vinde de fortabte sønner tilbage, herunder sikkert også de mange nordjyske vvsere, som har fundet job i Norge.

»Vi, som driver virksomhed i branchen, har en opgave i at invitere de dygtige medarbejdere hjem igen. Samtidig har vi brug for, at jobcentrene målretter uddannelsesindsatsen lokalt til at dække de kompetencer, der viser sig begyndende mangel på,« har Per Møller Christensen meldt ud.

»En af grundene til, at dansk økonomi stadig befinder sig i ingenmandslandet mellem krise og opsving er, at hjemmemarkedet befinder sig i en zombie-lignende tilstand, og at omsætningen ikke rækker sig ud af stedet. Byggeriet ligger dog pænt med en halvårsvækst på 4,4 procent.«

Cheføkonom Bo Sandberg, Dansk Byggeri

»Det går lidt bedre i bygge- og anlægsbranchen, men den samlede produktion er langt under niveauet for ti år siden, så virkningen af finanskrisen er langt fra overstået.«

Chefanalytiker Finn Bo Frandsen, Dansk Byggeri

»Aktiviteten i byggeriet befinder sig på et yderst moderat niveau, og der er tilmed udsigt til faldende beskæftigelse i 2015. Kun et fåtal af virksomhederne oplever mangel på arbejdskraft, så rygterne om kommende flaskehalse er direkte usande.«

Direktør Lars Storr-Hansen, Dansk Byggeri

»Det er en god nyhed, at ledigheden fortsætter med at falde. Nu har vi set en faldende tendens gennem længere tid, og der er grund til at glæde sig over, at det går den rigtige vej på det danske arbejdsmarked.«

Beskæftigelsesminister Mette Frederiksen i kommentar til ledighedstal april 2014

Hånd og ånd går sammen om grøn omstilling

Faglig sekretær Allan Leegaard fra Rør og Blik er en af bagmændene bag PLAN2B, et samarbejde mellem fagforeninger, virksomheder, medier, sociale og grønne organisationer samt kloge hoveder fra Aalborg Universitet, som til oktober for alvor melder sig ind i kampen for bæredygtig beskæftigelse

■ **ARBEJDE** Hvem er imod grøn omstilling? Meget få. Hvordan går det med at få gang i den grønne omstilling? Trægt.

Allan Leegaard, der i Rør og Blik især arbejder med medlemmernes arbejdsmiljø, giver som eksempel på trægheden, hvordan det er gået den plan for energirenovering af bygningsmassen, som Byggefagenes Samvirke i København lancerede for snart fire år siden.

»Modtagelsen var meget positiv. Planen, som – ud over at skabe beskæftigelse i byggefagene, skære ned på forbruget af ressourcer og skåne miljøet – indeholdt et gennemarbejdet bud på, hvordan energirenoveringen kunne finansieres, så ingen blev tvunget ud af deres bolig på grund af stigende huslejer, fik mange anerkendende ord med på vejen. Det var sådan set bare at sætte i gang, men virkeligheden er desværre, at der ikke er sket ret meget. Ingen har for alvor samlet bolden op,« konstaterer Allan Leegaard.

Han er et af tre medlemmer i den midlertidige bestyrelse for en gruppe af fagforenings-, miljø- og universitetsfolk, som siden 2012 har arbejdet på at få PLAN2B op at køre. Man er nu så langt, at initiativet har fået etableret sig med et

sekretariat hos Aalborg Universitets afdeling i København og 8. oktober formentlig kan holde stiftende generalforsamling.

Mere vækst er ikke løsningen

Eksemplet med den roste, men hurtigt glemte plan for energirenovering af den københavnske bygningsmasse er ikke enestående. I stedet for at satse på grøn omstilling holder politikere og andre beslutningstagere troligt fast ved, at det eneste, der kan bringe os ud af krise og arbejdsløshed er mere forbrug og øget vækst.

PLAN2B's kritik af vækststrategien går på, at den fører til øget ressourceforbrug, yderligere miljøbelastning og forarmelse af naturgrundlaget. Samt på, at det økonomiske rationale i vækst-

strategien bevirker, at håndens arbejde bortrationaliseres ved indførelse af avanceret teknologi. Det overflødiggør en masse hænder, hvorved antallet af arbejdsløse skyder i vejret.

Konsekvensen er, at der skal endnu mere kul på væksten, at arbejdsprocessen skal rationaliseres, hvilket fører til, at varerne nok bliver billigere, men også stedse dårligere.

Alternativet

PLAN2B tror ikke på, at vækst er vejen frem, ligesom man heller ikke tror på, at den samlede danske arbejdsstyrke, uanset hvor højt den ellers måtte være uddannet, kan finde beskæftigelse indenfor det, der kaldes videns- og symbolarbejde.

Det gode håndværk er efter vores mening nøglen til at udvikle en produktion, der vægter kvalitet frem for kvantitet

»Det gode håndværk er efter vores mening nøglen til at udvikle en produktion, der vægter kvalitet frem for kvantitet, som er nænsom over for natur og miljø, og som samtidig rummer ganske mange arbejdspladser. En satsning på det gode håndværk har konsekvenser for alle sider af samfundslivet og dermed for stort set alle politikområder. Det kræver således en nytænkning af f.eks. vores uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedspolitik, som i de sidste mange år har været præget af et mantra om, at vi skulle omstille os til et videnssamfund, hvorfor håndværket på alle områder blev nedprioriteret,« påpeger John Holten-Andersen, lektor ved Aalborg Universitet og medlem af bestyrelsen for PLAN2B.

Grønne ideer

En af de bærende ideer med PLAN2B er at skabe en platform for samarbejde mellem miljøfolk, fagforeningsfolk og forskere om indholdet i den grønne omstilling. Som første led i den proces vil man starte indsamling af de mange gode ideer til nye grønne job, som man forestiller sig findes inde i folks hoveder. Ideerne skal derefter realitetsvurderes med henblik på at kunne danne udgangspunkt for et mere samlet bud på en strategi for bæredygtig beskæftigelse.

Allan Leegaard tror, at der blandt vvs'ere vil være mange gode grønne ideer at hente.

»Personligt tænker jeg, at hvis man har lavet et varmeanlæg i så gode materialer, at det kan genanvendes, kan man jo bare pille det ned og sætter det op igen et nyt sted. Man kunne have nogle virksomheder, der køber tingene tilbage, og leverer dem i den form, som anlægget skal have det nye sted. Selvfølgelig er det lettere at smide væk og købe nyt, men på den her måde skabes der ekstra arbejdspladser, bare andre steder end i fremstillingsindustrien,« siger Allan Leegaard.

Medlemmer af baggrundsgruppen for Plan2B fra venstre: Per Olsen, formand for Byggefagenes Samvirke, Bo Asmus Kjeldgaard, Økologisk Råd, John Holten-Andersen, Aalborg Universitet, Hans Henrik Samuelsen, sekretariatsleder Plan2B, Maj-Britt Milsted, Mediebureauet Monsun, Anders Olesen, tidligere formand for Byggefagenes Samvirke, Allan Leegaard, faglig sekretær i Rør og Blik.

Hvem er

Bestyrelsen: Allan Leegaard (Byggefagenes Samvirke), Bo Asmus Kjeldgaard (Økologisk Råd), John Holten-Andersen, Aalborg Universitet.

Tilsluttede organisationer: Økologisk Råd, tænketanken CEVEA, Klimabevægelsen, Mediebureauet Monsun, Demokrati og Velfærd, 3F, Byggefagenes Samvirke, El-Forbundet, HK Privat, LO Hovedstaden, Fødevareforbundet NNF,

Blik- og Rørarbejderforbundet, Socialpædagogerne, Rådet for Bæredygtig Trafik, Øko-net, Landsforeningen for Økologisk Byggeri, NOAH – Friends of the Earth, Klimaforum, Græsroddernes Netværk for Bæredygtig Omstilling, Aalborg Universitets Center for Design, Innovation og Bæredygtig Omstilling. *Se mere på plan2b.dk*

Arbejdere og akademikere – det har virket før

Et tæt, formaliseret samarbejde mellem arbejdere og akademikere tog i Danmark sin begyndelse i starten af 1970'erne, da en flok unge medicinstuderende opdagede, at mange malere led af det, man kaldte malersyndromet. Malermestrene og myndighederne fastholdt længe, at syndromet skyldtes, at malerne drak som svin, men de studerende påviste, at malernes i mange tilfælde invaliderende skader på hjernen skyldtes, at de gik

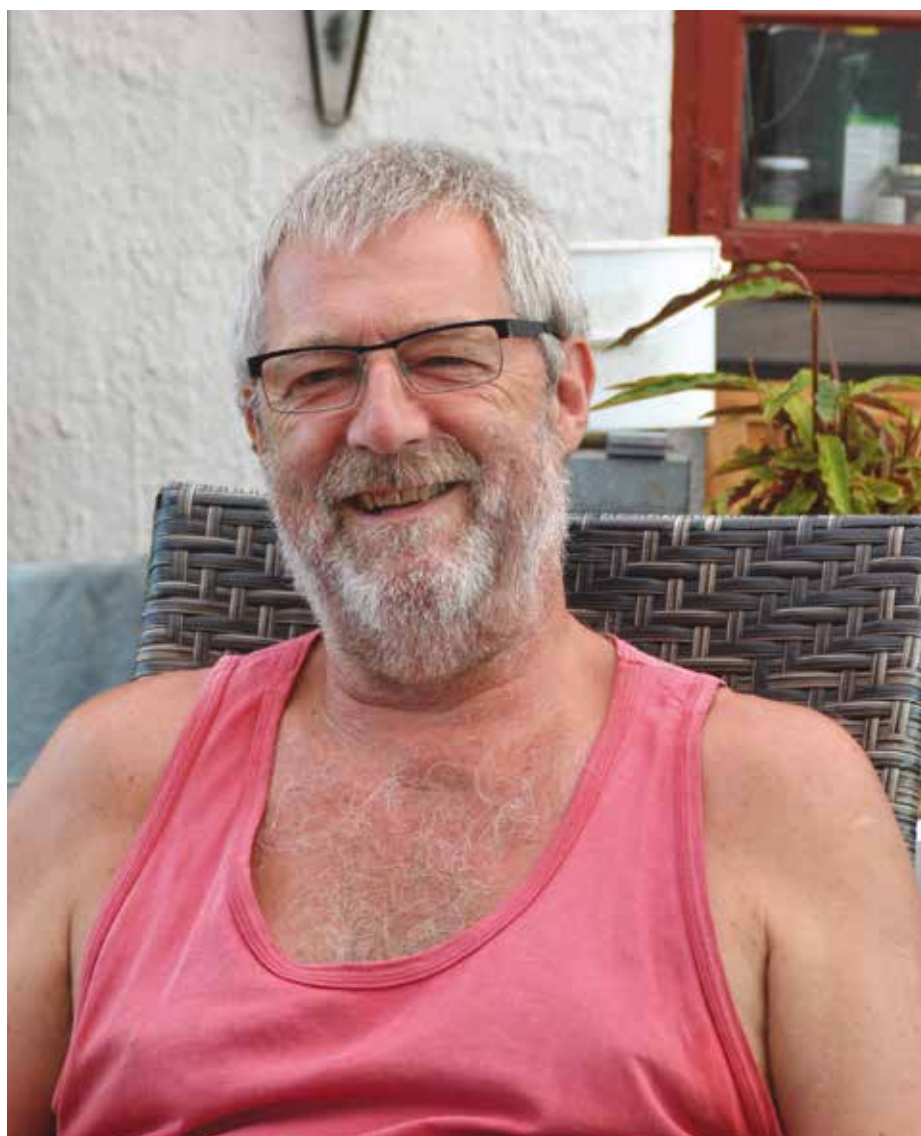
rundt i giftige opløsningsmidler.

Malerrapporten vakte stor opsigt og førte til, at der kom fokus på også andre faggruppers arbejdsmiljø.

I 1975 dannedes Aktionsgruppen Arbejdere og Akademikere, hvorigenem samarbejdet mellem fagbevægelsen og universitetsfolk siden har udfoldet sig, om end der de senere år har været ret stille omkring AAA.

Vagn og fanen

– en kærlighedshistorie

Andre synes, hun er grim. Selv regner han hende for byens flotteste skår, og han satser på, at deres i øvrigt rent platoniske forhold kan vare ved.

■ **INTERVIEW** På generalforsamlingen i Rør og Blik den 28. oktober skal der vælges formand, rørsekretær, tre bestyrelsesmedlemmer, en revisor, to stemmetællere samt en fanebærer. Vagn Larsen går efter for ottende gang i streg at blive valgt som ham, der med den røde fane repræsenterer fagforeningen i demon-

strationer og ved afskeden med afdøde medlemmer.

»Jeg vil ikke stå i vejen for yngre kræfter, men jeg håber alligevel på at få lov at fortsætte, for fanen og det, den står for, betyder meget for mig,« siger Vagn Larsen, der overgik til tilværelsen som pensionist, da han 31. maj fyldte 65.

Utætheden blev første gang opmærksom på det særlige forhold mellem Vagn og fanen under årets 1. maj festligheder. Parret ankom planmæssigt i faneborg til Fælledparken, men i stedet for, som de andre fanebærere i optoget, at aflevere fanen, så den kunne komme på hovedscenen at stå, slog Vagn Larsen op i banen.

»For det første hører vores fane til i Byggefagenes Samvirkes telt, for det andet tager det en krig at få fanen udleveret fra hovedscenen efter mødet og for det tredje er det mit ansvar, og ingen andens, at vores fane har det godt og bliver behandlet med respekt, og det kan jeg ikke være sikker på, at den bliver, hvis jeg overlader den til andre.«

Av, for søren, her er stærke følelser på spil. Det må Utæthedens læsere høre nærmere om.

Københavns flotteste fagforeningsfane

En hedende varm juli-formiddag sidder vi om bordet på Perlevej i Hvidovre, hvor Vagn Larsen bor med hustru og to hjemmeboende børn, for at komme lidt dybere ned i materien.

Kender du fanens historik?

»Den kommer fra Kina. Den gamle forsvandt i posten.«

Hva' sagde du, er den gamle fane blevet væk i posten? Det lyder da for vildt.

»Helt utroligt. Den havde været henne og blive repareret, men vi fik den aldrig retur. Hvem ved, måske står den i gildetuen i en kælder et eller andet sted. Den var ellers en flot fane, den gamle, lidt mindre i omfang end vores nuværende og lavet af uld, hvor den nye er af silke i to lag. Så vidt jeg ved, er det Post Danmark, som har betalt den nye fane. Den blev lavet i Kina for omkring 25.000 kroner. Jeg ved godt, at der er mange, som synes, at den er grim i forhold til den gamle, men jeg kan nu godt lide den«.

Hvor godt?

»Den er højere og større end alle andre. Efter min mening, er den Københavns flotteste fagforeningsfane. Jeg nærer ømme følelser for den, selv om den godt kan være lidt tung i det, når der er blæs på derude.«

Farlig kampfane

Vagn Larsen har ikke tal på, hvor mange medlemmer af Rør og Blik, han og fanen

”

Det er sammenhold, det er fagforeningen, det er det, at man har et sted, hvor man kan gå hen, hvis man har problemer

har været med til at stede til hvile, siden han trådte til som fanebærer i 2007.

Han anslår, at det drejer sig om en 20-25 stykker. Hver gang skyldtes parrets tilstedeværelse, at afdødes familie havde ønsket den. Undervejs har der dog også været præster, som gerne havde været den foruden.

»Det var, da min gode ven Georg Nygaard skulle begraves fra Frederiksberg Slotskirke. Degnen anviste mig plads inde i kirkerummet, men den blev jeg gennet væk fra, da ham den sorte djævel dukkede op. Forsvind, jeg vil ikke have sådan en rød kampfane i min kirke; hvis det endelig skal være, kan du stå i våbenhuset, sagde præsten. Dertil svarede jeg,

at han i så fald blev nødt til at grave et hul i gulvet på grund af fanens højde. Jeg gjorde også gældende, at der var bundet et sort bind på fanen, og at det derfor var en sørgefane. Præsten syntes vistnok, at jeg var fræk, og det endte med, at jeg og fanen måtte stå i gården uden for kirken. Her kom en masse officers-aspiranter forbi, og jeg skal hilse og sige, at de bemærkede den røde fane, men ingen skød efter den,« siger Vagn Larsen, der også har gode oplevelser fra mødet mellem præster og den røde fane.

»I Brøndbyøster Kirke, for resten en af landets ældste, kom præsten efter begravelseshøjtideligheden over til mig og sagde, at fanen havde skabt sådan en fin og højtidelig stemning, og at hun godt kunne ønske sig, at den var med ved alle begravelser. Det var lige op over, at jeg blev tilbudt en fastansættelse.«

Symbol på sammenhold

Rør og Bliks kinesiske silkefane, som til daglig bor på røsekretær Henrik Juul

Sig mig, er der et fællesskab blandt fanebærere?

Når vi mødes i et demonstrations-optog hilser vi på hinanden, og mange spørger til Alex Berg, min forgænger, som bar vores fane det meste af en menneskealder. Man kerer sig om hinanden.

Er der en dresscode for fanebærere.

»Jeg tror, det hedder sig, at man skal være takkelig klædt. Da jeg afløste ham, mente Alex, at nu skulle jeg da mindst have en blazerjakke og et par pæne bukser med pressefolder, hvilket var hans egen stil. Arh, sagde til ham, jeg har et par sorte cowboybukser, der må være godt nok, og så har jeg undervejs fået købt mig sådan en rigtig tynd vindjakke. Sådan lidt bedemandsagtig, så jeg har rette ind efter normen for begravelsesplæklædning, selv om jeg personligt synes, at hvis tøjet er helt og rent, så er det fint.

Rasmussens kontor på Lygten 10, kommer ikke så meget omkring, som dens forgænger gjorde. Der er simpelthen færre end før, der beder om at få den ud til begravelser og bisættelser.

»Jeg synes, det vil være ærgerligt, hvis den tradition går tabt. Det er en ven, en kammerat, en kollega, vi tager afsked med ved at sænke fanen for ham, først ved jordpåkastelsen og derefter, når han bliver kørt bort. Jeg bilder mig ind, at de døde ikke forsvinder ud af livet, men at de lige smutter ind i fanen, og at de sidder der, indtil den næste gang foldes ud for at gøre plads til en anden ven, kammerat, kollega,« siger Vagn Larsen med hvad der lyder som en lille klump i halsen.

Vagn Larsen synes, som det vist må være fremgået, at Rør og Bliks fane er noget særligt, større og flottere end alle de andre, som han siger, at den er. Men har den, ud over størrelse, også indre

kvaliteter, er den symbol på noget?

»For mig er den symbol på det, vi københavnske rørlæggere og blikkenslagerne er fælles om. Jeg har det sådan, at fagforeningen er mit andet hjem.

Det er ikke mine venner, det ikke mine kammerater, de er noget mere, dem, der sidder derinde. Der kan blive skiftet ud, men det er sådan set ligegyldigt. De repræsenterer noget, som jeg går meget ind for. Det er sammenhold, det er fagforeningen, det er det, at man har et sted, hvor man kan gå hen, hvis man har problemer, andre end personlige og dem kan man også komme af med derinde, hvis man har lyst til det. Du kan altid henvende dig. Det kan godt være der bliver lavet lidt fis med det, men sådan er det bare, og sådan skal det også være. Det skal ikke være så røvkedeligt det hele. Så jo, fagforeningen har haft en stor plads i mig liv – og det samme har vores smukke fane«.

Rød og farlig

Præsten, som forviste Rør og Bliks fane med samt fanebærer Vagn Larsen fra begravelseshøjtideligheden for Georg Nygaard i Frederiksberg Slotskirke, føjede sig til en lang tradition blandt øvrigheds personer for at være på nakken af røde faner.

Den startede herhjemme i 1872 med, at politidirektøren i København, etatsråd Crone, efter at have erfaret, at den

unge arbejdsbevægelse var i gang med at anskaffe sig landets første røde fane, nedlagde forbud mod den.

Politimesteren begrundede forbuddet med, at den røde fane »ifølge dens historie har en mod rigets lovhjemlede forfatnings- og samfundsforhold truende betydning«, og at den derfor ville udgøre en trussel imod den offentlige orden, fred og sikkerhed.

Internationale, som var den organisation, arbejdernes samledes om, klagede til justitsministeren over forbuddet, men det kom der ikke noget ud. Ministeren lyttede til sin politidirektør, som på det indstændigste opfordrede ham til at opretholde forbuddet og »at træde denne fordærlige forenings virksomhed hindrende i møde på ethvert punkt«.

Lærermangel på vvs-uddannelsen

Ansøgningsfrist til ledige stillinger forlænget med to måneder pga. svigtende interesse

■ **UDDANNELSE** TEC Gladsaxe, som står for uddannelsen af vvsere i hovedstadsområdet, har svært ved at finde afløsere for de usædvanligt mange lærere, som holdt op med udgangen af sidste skoleår. Vanskelighederne fremgår blandt andet af, at skolen har måttet forlænge ansøgningsfristen til et antal ledige faglærerstillinger ved vvs energiuddannelsen fra 1. august til foreløbig 21. september.

Inspektør Charlotte Gjermandsen, der er leder af vvs-linjen på TEC Gladsaxe, bekræfter, at det har vist sig sværere end forventet at få de ledige stillinger besat.

»Vi har modtaget ekstremt få ansøgninger og foreløbig kun fået en enkelt stilling besat, så der ikke andet for end at fortsætte søgningen, indtil vi har fået det sidst hul fyldt ud – ikke med hvem som helst, men en af den rigtige kvalitet,« siger hun.

Hvorfor tror du, at interessen er så ringe.

»Der er det med lønnen, som går for at være dårlig, men er bedre end den som regel fremstilles, ligesom de nye arbejdstidsregler vel også afholder nogle fra at søge.«

Hvad gør I, hvis I ikke få de lærere ansat, I skal bruge?

»Det regner vi med at få, men hvis ikke må vi drosle ned. Selvfølgelig ikke på kerneydelsen, altså undervisningen, men på andre felter.«

I kunne jo også indgå en lokalaftale med lærerne, som afbøder virkningen af de nye arbejdstidsregler, kunne I ikke?

»Nej, det kunne vi ikke, for det er vores bestemte opfattelse, at det tætte samarbejde mellem lærerne, arbejdstidsreglerne lægger op til, vil løfte kvaliteten af vores uddannelser.«

Hanne Pontoppidan, der er formand for Uddannelsesforbundet, som organiserer blandt andre lærerne på landets

Lærlinge på TEC Gladsaxe. Foto: Blik og Rørs hjemmeside

”

Der er det med lønnen, som går for at være dårlig, men er bedre end den som regel fremstilles, ligesom de nye arbejdstidsregler vel også afholder nogle fra at søge.

erhvervsskoler, siger, at TEC Gladsaxe ikke er alene om besværet med at skaffe lærere.

»Det er det gængse billede. Erhvervsskolernes problem med lærerflugt er næppe så stort som folkeskolens, men de nye arbejdstidsregler, der trådte i kraft 1. august, har i stort tal fået ældre lærere til at gå på efterløn eller pension og andre til at søge over i den private sektor, hvorfra mange faglærere jo oprindeligt kommer.«

Hvad er det ved de nye arbejdstidsregler, der i den grad pisser lærerne af?

»I modsætning til, hvad der bliver

sagt, handler det ikke om lærernes egen bekvemmelighed. Det handler om den mistillidsdagsorden, som den øverste ledelse, regeringen og KL, har stillet lærerne over for med de nye regler,« siger Hanne Pontoppidan.

FAKTA

Nye arbejdstider

Reglerne, som er resultat af et regeringsindgreb i forårets faglige kamp mellem KL og lærerne, trådte i kraft 1. august.

Alt lærerens arbejde, herunder forberedelse og efterbehandling, skal foregå på skolens matrikel. Slut med at arbejde hjemme fra.

Lærerens ret til at kende sin arbejdstid på forhånd er væk.

Skolelederen bestemmer, hvornår læreren skal være på arbejde og hvad han/hun skal lave.

Kan anbefales!

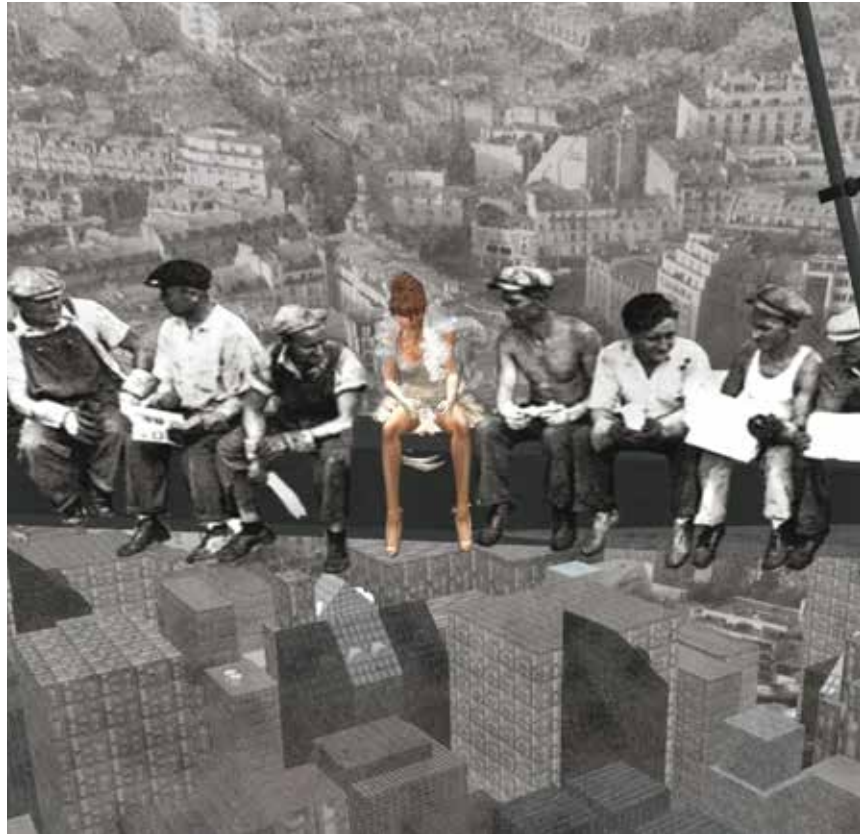
To tilfredse svende: Jacob Serholt (tv) og Patrick Thueson Lademann

■ **EFTERUDDANNELSE** Jacob Serholt, 31 årig vvs'er, der kører service på gaskedler for Aladdin VVC og Kloak i Værløse, har ikke fortrudt, at han i foråret brugte otte timer af sine årlige to ugers efteruddannelse på et kursus i Rør og Blik mage til det, som gentages her i oktober, bortset fra at kursus denne gang kører over tre gange to timer, hvor der sidst gik over fire gange to timer.

»Det var et okay kursus, selv om indholdet ikke helt var som forventet. Jeg havde regnet med, at der var en masse om energioptimering og andet vvs.-fagligt. Det var da også noget af, men der var også en del om efteruddannelsesmuligheder, elektronisk kommunikation og lignende. Der var i hvert fald for mig nyt stof, men også meget nyttigt. Alt i alt er godt kursus, som jeg gerne anbefaler.«

Patrick Thueson Lademann, 25 årig vvs'er, som mistede sit arbejde, da firmaet, hvor han var ansat, gik ned og nu er i aktivering, har som Jacob Serholt gode ting at sige om det kursus, de var sammen på i foråret.

»Det kom på et tidspunkt, hvor jeg stod i en situation i forhold til min arbejdsgiver, som ikke var så let. Jeg fik på kurset lært noget om noget om konflikthåndtering, striden mellem os blev løst i god ro og orden, jeg fik mit tilgodehavende, men desværre lukkede firmaet.«

Kurser for medlemmer af Rør og Blik

Ønsker du at vide noget om fremtiden i vvs-branchen – det være sig muligheder for efter- og videreuddannelse, vedvarende energi og energioptimering, elektronisk kommunikation (e-boks m.v.) samt konflikthåndtering, så er den kursusrække med kompetente undervisere, fagforeningen udbyder i efteråret, lige sagen for dig.

Kurset holdes tre torsdage i oktober i Byggefagenes Hus, Lygten 10, 2400 NV

Torsdag 2. oktober kl. 16.00-18.00

Torsdag 7. oktober kl. 16.00-18.00

Torsdag 23. oktober kl. 16.00-18.00

For deltagelse i ovenstående kursus betales 900 kr., som arbejdsgiver afholder i henhold til overenskomstens bestemmelser for selvvalgt uddannelse.

Fjernvarmeprislistekursus

Specielt henvendt til Rør og Bliks medlemmer er også fjernvarmeprislistekurset, som holdes

onsdag 17. september og torsdag 25. september, begge gange fra kl. 16.00 til 20.00.

Tilmelding skal ske til Marianne på tlf. 35 83 24 22 eller på mail map@blikroer.dk

Vvs'ere får snart lønkonkurrence

Udenlandske underentreprenører på vej ind på danske vvs-arbejdspladser, forudsiger TEKNIQ

■ **ARBEJDSMARKED** I forhold til andre håndværkere har vvs'erne, især på grund af fagområdets autorisationsregler, hidtil ligget godt i læ for direkte lønkonkurrence fra udenlandsk arbejdskraft. De tider kan snart være forbi, fremgår det af TEKNIQs seneste arbejdskraftundersøgelse.

I den hedder det således, at installationsbranchens virksomheder – det vil blandt andet sige vvs-virksomhederne – under indtryk af »de kommende års mange store infrastrukturprojekter vil blive nødsaget til at bruge udenlandske underentreprenører og vikarer for at være konkurrencedygtige og dække behovet for arbejdskraft, så flaskehalsproblemer undgås.«

Langt til flaskehalse

Faren for flaskehalsproblemer er at dømme efter samme arbejdskraftundersøgelse dog ikke overhængende.

FAKTA

om undersøgelsen

Undersøgelsens afsnit om Region Hovedstaden er besvaret af virksomheder med sammenlagt 3334 medarbejdere. Faguddannede elektrikere og vvs'ere udgør 59 procent af de ansatte, hvortil komme 5 procent med en anden faglært uddannelse, 6 procent ufaglærte, 13 procent lærlinge, 1 procent vikarer og 16 procent administrativt personale og ledelse.

Undersøgelsen blev gennemført som en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse. Der blev udsendt 845 spørgeskemaer, hvoraf 24 procent blev besvaret.

Meldingen fra virksomhederne i Region Hovedstaden er, at det kun var en tand sværere at rekruttere arbejdskraft i 2013 i forhold til 2012, men langt fra så svært, som det var i 2007, da der virkelig var fart over feltet.

Seks procent af virksomhederne oplyser således, at de i april 2014 gjorde forgæves forsøg på at rekruttere folk, mens det i 2007 var 46 procent, der oplevede den situation.

Tilsvarende angav ni procent af virksomhederne, at de i april 2014 opgav ordrer på grund af mangel på arbejdskraft. Andelen var i 2007 på 66 procent.

Branchens forventninger til fremtiden er blandede hvad rekruttering angår. 56 procent af virksomhederne vurderer inden for en tidshorisont på to år, at situationen vil være uændret, ni procent tror, at det vil blive lettere, mens 35 procent, hvoraf hovedparten er el-virksomheder, forventer stigende problemer.

Hvordan kan det lade sig gøre?

Undersøgelsen kaster også lys over et forhold, som kan forekomme paradoksalt.

»Det er bemærkelsesværdigt, at ledigheden er faldet mærkbart i en periode, hvor beskæftigelsen også er faldet. De seneste år har dog vist, at der

ikke er en direkte sammenhæng mellem udviklingen i beskæftigelse og ledighed. Dels skifter medarbejderne branche, når de bliver ledige, dels henter branchen arbejdskraft tilbage fra andre brancher, når arbejdskraftbehovet stiger. Samtidig er ledighedstallene forbundet med en vis usikkerhed i forhold til, hvem der medregnes, og hvem der ikke er medregnet i statistikkerne. Ledigheden i installationsbranchen måles kun blandt ledige, som er på dagpenge, og som er forsikrede af Dansk El-Forbunds Arbejdsløshedskasse eller Byggefagernes Arbejdsløshedskasse,« lyder forklaringen fra TEKNIQ, som skønner, at det reelle antal ledige elektrikere og vvs'ere er cirka det dobbelt af, hvad de officielle statistikker viser.

Rør og Blikkenslagernes
Fagforening af 1873

Opstilling af kandidater til bestyrelsen

Ifølge lovenes paragraf 6 skal fagforeningen senest seks uger før generalforsamlingen have modtaget oplysninger om, hvem der stiller op som kandidater til de poster, som der er valg til.

Det drejer sig på generalforsamlingen i oktober om følgende poster:

- Formand
- Sekretær (ansvar for røprislister)
- Tre bestyrelsesmedlemmer
- En revisor
- To til stemmeudvalg samt suppleanter
- En fanebærer

Da generalforsamlingen holdes tirsdag den 28. oktober, skal fagforeningen **senest tirsdag den 16. september** modtage besked om din eventuelle kandidater.

Efter 34 år i Rør og Bliks tjeneste

GOODBYE BENTE

Nedsat kontingent til ledige og syge

Arbejdsløse og sygemeldte medlemmer i kategori A, det vil sige fuldt betalende ordinære medlemmer, kan søge om nedsat kontingent hver gang de uafbrudt har været ledige eller sygemeldte i en periode på 17 uger. For at være omfattet af ordningen skal man have aktuelt A-medlemskab af Rør og Blik (Kreds København) i

mindst et halvt år. Først herefter tæles de 17 uger.

Der vil rent teknisk blive tale om en fritagelse for kredskontingent i 50 dage svarende til 550 kr. Nedsættelsen gælder fra ansøgningen er modtaget og bevilget.

Ansøgningen skal være skriftlig enten på nedenstående formular, der

fremover vil være i hvert nummer af Utætheden, eller på mail til fagforeningen på kbh@blikroer.dk.

På ansøgningen skal medlemmets navn, personnummer og startdato for ledighed/sygeperiode fremgå. Ved ansøgning på grund af sygdom skal foreligge dokumentation.

Ansøgning om nedsættelse af fagforeningskontingent efter 17 ugers uafbrudt ledighed eller sygdom. Ved ansøgning på grund af sygdom skal foreligge dokumentation.

Navn:

Personnummer:

Startdato for ledighed eller sygeperiode:

Sendes til Rør og Blik, Lygten 10, 2400 Kbh. NV eller på mail: Kbh@blikroer.dk

Nye pladser**Firma**

Basen (Pilegaard-Henriksen)
ENCO A/S – VVS
CG Entreprise
Wicotec/Kirkebjerg
Christoffersen & Knudsen
Bravida
Bravida
Bravida
Bravida
Jeudan
GL-VVS
Christoffersen & Knudsen

Arbejdspladsen

Ourøgade 10
Kemikalievej
Skansebjerg 12
Bülowsvej 21
Skelbækgade 30-42
Smallegade 14
Langbjergvej
Juliane Maries Vej
Stigbøjlen
Slotholmsgade 3
Carl Jacobsens Vej 17
Stadholdervej 14

Arbejde

Renovering
Nybyg
Renovering
VVS – Køl
Renovering
Nybyg
Nybyg
Renovering
Udskift ventiler
Nybyg
Renovering

Åbningstider**Fagforeningen**

Mandag-onsdag: 8.00-16.00
Torsdag: 8.00-17.00
Fredag: 8.00-14.00
Telefon: 3583 2422

A-kassen

Mandag: 9.00-11.30
Tirsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Onsdag: Lukket
Torsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Fredag: 9.00-11.30

Rådgivningen ved Annette Kappel

Mandag 08:00 – 14:30
Onsdag 08:00 – 11:00
Torsdag 08:00 – 17:00

Ny arbejdsmiljø-repræsentant**Firma**

L&H Rørbyg A/S
Øens VVS Teknik A/S

Arbejdsmiljørepræsentant

Frank Hansen (Ekstern)
Jens Rosendahl

Blokade

Smeden VVS ApS
Gissfeldvej 10
2665 Vallensbæk

Døde

27.12.1956
Ib Ivan Nielsen
24.06. 2014

20.04. 1934
Henning Herbst
Heinrichson
20.08. 2014

Guldnaale

for 50 års medlemskab i 2014

Født		Indmeldt	Udleveres
070744	Johnny Mouritzen	06-10-64	Jul
110544	Arne Krause	21-06-64	Jul
160346	Erik Andersen	01-09-64	Jul
200245	Per Claus R. Frederiksen	10-07-64	Jul
260243	Erik Jørgensen	01-12-64	Jul
270344	Per Albertsen	01-09-64	Jul

Efterlønsklubben

Efterlønsklubben holder møde på Lygten kl. 10.00 **første mandag i hver måned**, bortset fra i juni, juli og august.

A-klubben

Møde hver mandag kl.10.00 i Byggefagenes Hus

Pensionistklubben

Møde sidste mandag i måneden. kl.10.00 i Byggefagenes Hus.

Formand for klubben er:
Finn Iwanouw
mobil: 2327 0890

KALENDER**Bestyrelsesmøder**

Tirsdag 2. september
Tirsdag 21. oktober

Generalforsamling

Tirsdag 28. oktober 2014

Din gode historie

Ring/skriv idéer og forslag til Utætheden. Kontakt journalist Ivan Enoksen på 3583 2422 eller iva@blikroer.dk

Gratis advokat

Rør og Bliks nyindførte medlemstilbud på gratis advokatrådgivning har åben sidste torsdag i hver måned fra kl. 16.00 til kl.18.00.

Tidsbestilling sker ved henvendelse til sekretær Marianne Petersen på 3583 2422.

Syg undskyldning

Thorkild Bang, der er underdirektør i TEKNIQs arbejdsmarkedsafdeling, rykkede i juni-nummeret af forbundsbladet BLIK OG RØR ejendoms- og servicefirmaet Jeudan til undsætning.

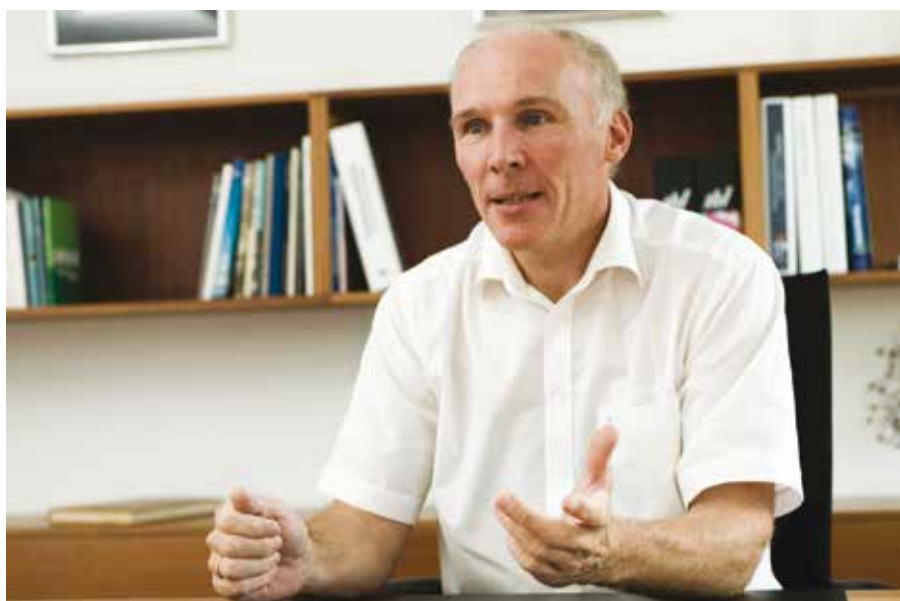
Anledningen var en historie i bladet om, at Jeudan af Arbejdsretten var blevet idømt en bøde på 20.000 kroner for ikke at stille velfærdsfaciliteter til rådighed for firmaets vvs'ere, mens de var på opgave ude i byen. De var derfor, som det malende blev beskrevet, henvist til at bruge byens kloakker som wc.

»Vi er kede af, at det skal straffes så hårdt. For generelt er det svært for virksomheder som Jeudan at få tilladelse af kommunen til at opstille skurvogne,« udtalte Thorkild Bang.

Miljøsekretær Allan Leegaard fra Rør og Blik skrev, efter at have læst Thorkild Bangs forklaring, et brev til Københavns teknik- og miljøborgmester Morten Kabell (Enhedslisten).

Kan det have sin rigtighed, at det er svært at få tilladelse til at stille skurvogne op og, hvis det er tilfældet, hvor ofte bliver der så givet afslag og hvad er grunden, når det sker, spurgte han.

Borgmester Morten Kabell overlod til den praktisk ansvarlige, enhedschef Ivan Partov fra afdelingen for gravetilladelser, at svare på Allan Leegaards henvendelse.

Det gjorde Ivan Partov således: »Forvaltningen giver årligt omkring 10.000 tilladelser, og kun to procent af ansøgningerne får et afslag. Sagsbehandlingstiden er max fem dage, så mon ikke det kan ske indenfor firmaets planlægningshorisont.«

Enhedschefen glemte at svare på, hvorfor der i to procent af tilfældene gives afslag, så det beder *Utætheden* ham om at gøre.

»Det er, hvis der i forvejen står en container eller skurvogn dér, hvor man ønsker sin egen placeret, hvis der skal være fest i gaden, hvis der skal graves eller vi vurderer, at placeringen er til betydelig gene for trafikken eller beboerne. Men som sagt, det er meget sjældent, at der gives afslag. Vi strækker os langt for at finde alternative løsninger: Kan skurvognen ikke stå på Vesterbrogade, finder vi gerne plads i en sidegade, tættest muligt på, hvor arbejdet skal foregå,« forklarer Ivan Partov.

Dennis Schnell Lauritzen, der er

jurist i LO og førte arbejdsretssagen, som kostede Jeudan bøden på 20.000 mod normalt 5000-6000 kroner, kalder oplysningerne om de mange tilladelser, de få afslag samt den korte sagsbehandlingstid meget interessante og nyttige.

»Det er rart at vide, når vi snart igen skal i Arbejdsretten, hvor vi for femte eller sjette gang vil have Jeudan dømt for ikke at stille velfærdsfaciliteter til rådighed for sine ansatte,« siger Dennis Schnell Lauritzen.

Utætheden har forelagt underdirektør Thorkild Bang resultatet af det foretagne fakta-tjek og spurgt ham, om han fastholder, at Jeudan har vanskeligt ved at få lov til at opstille skurvogne.

»Min udtalelse til pågældende blad beror på oplysninger, jeg har fra firmaet. Andet har jeg ikke at sige til det,« siger Thorkild Bang, som lyder ret misfornøjet med at være blevet sendt i byen med en lidet sandsynlig forklaring.

Eller sagt på jævnt dansk: En syg undskyldning.